

Lægdommer

Vejledning til domsmænd og nævninge

Velkommen

Som lægdommer er du med til at dømme andre. Det er en ansvarsfuld og indimellem vanskelig opgave.

Det er ikke kun dommere med en juridisk uddannelse, der dømmer i straffesager. Ifølge grundloven skal almindelige borgere også være med som dommere.

Folketinget har ved lov bestemt, at der skal være lægdommere med i straffesager, hvor tiltalte nægter sig skyldig, og anklageren vil kræve frihedsstraf. Lægdommerne har samme indflydelse som de juridiske dommere på, om den anklagede skal dømmes, og hvilken straf han eller hun skal have.

En lægdommer bliver udpeget for en periode på fire år og medvirker i gennemsnit i fire retssager om året. Hvis du er blevet udtaget som lægdommer, kan du som udgangspunkt ikke frasige dig hvervet. Det er en borgerpligt.

Som lægdommer kan du medvirke i både domsmandssager og nævningesager.

I denne pjece kan du læse om sagernes forløb og lægdommernes rolle og ansvar. Du kan altid kontakte din lokale ret, hvis du har spørgsmål, som ikke bliver besvaret her.

Med venlig hilsen
Danmarks Domstole

INDHOLD

6	Lægdommernes rolle og ansvar
6	En borgerpligt
7	Inhabilitet
7	Påklædning og adfærd
8	Ytringsfrihed og tavshedspligt
8	Sikkerhed i retsbygningerne
10	Sådan indkaldes domsmænd og nævninge
10	Udeblivelse
10	Betaling af lægdommere
12	Domsmandssager
12	Hvilke straffesager er domsmandssager?
12	Sådan forløber en domsmandssag
15	Sådan afgøres domsmandssager
16	Nævningesager
16	Hvilke sager er nævningesager?
16	Sådan forløber en nævningesag
19	Sådan afgøres nævningesager
20	Vil du være lægdommer?
20	Betingelser for at være lægdommer

Lægdommernes rolle og ansvar

I Danmark er ca. 15.000 borgere med til at dømme i straffesager, der kan give frihedsstraf.

Som lægdommer skal du ikke have særlige juridiske kvalifikationer. Tværtimod er tanken, at du med et åbent sind, sund fornuft og en kritisk holdning til det, du præsenteres for i retten, skal være med til at afgøre sagen. Du ser først sagens dokumenter og andet materiale i retten og skal således ikke forberede dig forud for din deltagelse i sagen.

En borgerpligt

Hvervet som lægdommer er et såkaldt borgerligt ombud, og som udgangspunkt kan du ikke frasige dig at være lægdommer. Derfor har du også krav på at blive fritaget fra andet arbejde, når du skal være lægdommer – og din arbejdsgiver må ikke pålægge dig, at du skal bruge feriedage på det.

Du kan under særlige omstændigheder søge om at blive fritaget for at være lægdommer. Det gælder fx personer i stillinger, som er vanskelige at forene med arbejdet som lægdommer. Det samme gælder, hvis du er fyldt 60 år, eller hvis du på grund af dit helbred, familie- eller erhvervsforhold ikke kan varetage opgaven som lægdommer. Hvis du flytter fra den retskreds, du er udpeget til at være lægdommer i, eller hvis du i to perioder har været udtaget til nævninge- og domsmandslistor, kan du også søge om fritagelse.

Hvis du vil fritages, skal du sende en ansøgning til den landsret, der har udtrukket dig.

Borgerligt ombud

At være lægdommer er et ombud, som du bliver pålagt af det offentlige. Det vil sige, at du har pligt til at modtage hvervet.

Offentlighed

Som hovedregel er alle retsmøder offentlige, og alle retssager fremlægges og forhandles mundtligt.

Inhabilitet

Når du er lægdommer, må du ikke være personligt indblandet i eller påvirket af sagen. Drejer sagen sig fx om tyveri fra dig, eller er du eller din ægtefælle i familie med den tiltalte, et vidne, anklageren, forsvareren eller andre personer, der er involveret i sagen, er du inhabil og kan ikke deltage i sagen. Du har pligt til straks at fortælle dommeren om den slags forhold.

Den tiltalte og hans eller hendes advokat kan også bede retten om at finde en anden lægdommer, hvis de mener, at lægdommeren ikke kan dømme helt upartisk. Det kan fx skyldes, at tiltalte og lægdommeren tidligere har haft en konflikt om et pengespørgsmål. Det er de juridiske dommere, der afgør, om du kan fortsætte, eller om en anden lægdommer skal tilkaldes.

Du skal både inden og under din deltagelse i en sag være opmærksom på, om du er inhabil og dermed ikke kan deltage i sagen, fx fordi du kender tiltalte. Før hovedforhandlingens begyndelse vil habilitetsspørgsmålet blive drøftet med dommeren. Ved enhver tvivl skal du rejse spørgsmålet over for retten.

Du må ikke lade dig påvirke af udefrakommende forhold, fx omtale af sagen i pressen eller blandt din familie eller venner.

Påklædning og adfærd

Som domsmand og nævning bør du møde frisk og veludhvilet. Du bør klæde dig på en sådan måde, at din person ikke tager opmærksomhed fra sagen. Du bør derfor fx ikke møde i gennemsigtigt tøj, bære kasket eller badesandaler. Du bør heller ikke møde i tøj, vise tatoveringer eller bære smykker, der signalerer politiske holdninger eller lignende.

Du skal udvise respekt og have forståelse for den forskellighed, du kan opleve i retten. Du bør derfor optræde neutralt i retten. Du må hverken med kropssprog, meningstilkendegivelser eller på anden måde udtrykke din opfattelse af det, der foregår under hovedforhandlingen. Det kan opfattes som partisk.

Du må ikke medbringe mobiltelefon i retslokalet. Du må heller ikke medbringe mad eller drikkevarer i retssalen. Der er stillet vand frem i salen.

Uden for retten skal du undgå enhver kontakt med sagens deltagere.

Ytringsfrihed og tavshedspligt

Når du er en del af retten, gælder der nogle særlige regler om tavshedspligt og diskretion.

Der er tavshedspligt om de drøftelser og den afstemning, der har været om rettens afgørelse af sagen. Du må ikke drøfte en verserende sag med familie eller venner. Du bør helt generelt udvise diskretion om de forhold, som du får kendskab til i retten.

Du har ytringsfrihed som andre og kan derfor deltage i den offentlige debat og fremføre dine personlige meninger. Det gælder også emner med relation til domstolene. Du må imidlertid, som det helt klare udgangspunkt, hverken under eller efter sagens afgørelse udtale dig om den konkrete sag til pressen eller på sociale medier, fx ved at kommentere opslag om sagen. Du bør være opmærksom på, at generelle ytringer, ikke mindst stærke retspolitiske udsagn, kan føre til, at du bliver inhabil i kommende sager. Hvis du for eksempel skriver på Facebook, at du ikke vil straffe brug af hash, kan det betyde, at du ikke kan medvirke som domsmand i sager om besiddelse af hash.

Sikkerhed i retsbygningerne

Inden retsmødet starter, og i forbindelse med pauser, har du som lægdommer mulighed for at opholde dig i et afskærmet lokale, som rettens øvrige brugere (advokater, anklagere, tilhørere mv.) ikke har adgang til.

Der er blandt andet installeret videoovervågning og alarmknapper i retsbygningerne, som dommeren kan aktivere under retssagen for at tilkalde assistance. I forbindelse med større straffesager vil politiet ofte være til stede i retssalen.

Hvis du føler dig utryk ved at forlade retsbygningen, når retsmødet er afsluttet, kan du kontakte rettens personale, som fx kan anvise andre udgange. Du har desuden mulighed for at opholde dig i kortere tid evt. i eller uden for retsbygningen efter endt retsmøde. Dette kan aftales med rettens personale.

Det er yderst sjældent, at lægdommere udsættes for trusler eller andre ubehagelige episoder i eller uden for retten. Hvis du oplever noget ubehageligt i forbindelse med dit møde i retten, skal du straks orientere rettens personale.

Rettens personale står altid til rådighed, hvis du har spørgsmål om sikkerhed.

Psykologisk bistand (krisehjælp)

Hvis du som lægdommer oplever psykiske, fysiske eller adfærdsmæssige reaktioner som følge af det, du hører eller ser under de sager, du deltager i, har du – ligesom ansatte ved Danmarks Domstole – mulighed for at få psykologisk bistand. Psykologisk bistand vil typisk bestå af krisehjælp i form af individuelle psykologsamtaler eller fælles debriefing. Har du brug for hjælp, kan du kontakte retsformanden og drøfte muligheden for at få tilbudt psykologisk bistand.

Sådan indkaldes domsmænd og nævninge

Retten indkalder det nødvendige antal domsmænd eller nævninge til hver sag. I nogle tilfælde indkalder retten også suppleanter, der kan træde til, hvis en lægdommer bliver syg. Det sker typisk i sager, der strækker sig over mange dage.

Alle lægdommerne er registreret i rettens sagsbehandlingssystem, og det er systemet, der styrer, hvem der bliver indkaldt til en straffesag. Den, der står øverst på domsmandslisten og endnu ikke har været indkaldt inden for perioden, bliver udtrukket til sagen. Når alle på listen har været indkaldt, begynder systemet forfra på listen.

Domsmand bliver indkaldt med mindst tre dages varsel og nævninge med mindst en uges varsel. Fristen vil som regel være noget længere, men kan også i hastende tilfælde være kortere.

Indkaldelse sker via digital post eller telefonisk i hastende tilfælde. Hvis du mener, at du har en gyldig grund til ikke at møde, fx på grund af sygdom, eller fordi du er bortrejst den pågældende dag, skal du give retten besked så hurtigt som muligt.

Normalt bliver du indkaldt til én hel retsdag, som kan indeholde 1-3 sager. Hvis en sag bliver udsat, fx fordi et vigtigt vidne ikke er kommet, skal du møde igen på et senere tidspunkt, hvor sagen kan gøres færdig. Enkelte sager er så omfattende, at du vil få til opgave at fungere som lægdommer i flere dage eller uger.

Udeblivelse

Hvis du udebliver uden at give retten besked, vil sagen oftest blive forsinket, fordi retten skal indkalde en ny domsmand til at tage din plads. Da der er mange involverede i sagerne – tiltalte, forsvarer, anklager, vidner, de øvrige domsmænd og dommere – er forsinkelser meget generende og ressourcekrævende. En domsmand eller nævning, der udebliver fra et retsmøde uden lovligt forfald, risikerer at få en bøde af retten. Lovligt forfald kan fx være pludseligt opstået sygdom.

Betaling af lægdommere

Som lægdommer får du 1.100 kroner om dagen og 120 kroner for hver nat, du er borte fra hjemmet (med forbehold for, at honoraret kan blive ændret).

Hvis du bor mere end tre kilometer fra retten, får du dækket dine udgifter til transport, typisk svarende til udgiften til en standardbillet.

Domstolene oplyser dit honorar til skattevæsnet, og der bliver trukket A-skat af beløbet. Pengene bliver indsat på din NemKonto, og du får din lønseddel i din e-Boks.

”At være domsmand eller nævning er en mulighed for at beskæftige sig med noget andet, end man gør i hverdagen. Som at bytte job fire dage om året.”

DOMSMANDSSAGER

I de straffesager i byretten, hvor lægdommere deltager, er der altid to domsmænd og en juridisk dommer. Lægdommerne deltager på lige fod med juridiske dommere.

Hvilke straffesager er domsmandssager?

Alle straffesager begynder i byretten. Domsmænd skal som regel medvirke i de straffesager, hvor tiltalte nægter sig skyldig, og anklageren vil kræve frihedsstraf på mere end 30 dage. Hvis anklagemyndigheden kun vil kræve bøde, medvirker domsmænd som hovedregel ikke – medmindre sagen har indgribende betydning for den tiltalte, eller hvis sagen har særlig offentlig interesse.

Hvis den anklagede har erkendt sig skyldig og ønsker sagen afgjort som tilståelsessag, medvirker der heller ikke domsmænd. Så er det den juridiske dommer, der afgør sagen alene.

Hvis den dømte eller anklagemyndigheden anker til landsretten, vil der oftest også medvirke domsmænd i landsretten. Når både byretten og landsretten har behandlet en sag, kan sagen normalt ikke behandles igen. Derfor er landsrettens dom den endelige.

Højesteret behandler kun straffesager, hvis Procesbevillingsnævnet på den dømtes eller anklagerens anmodning har givet tilladelse til, at landsrettens dom kan indbringes for Højesteret. Højesteret kan ikke tage stilling til, om den anklagede er skyldig eller ej, men kun til straffens art og længde. Der medvirker ikke lægdommere i Højesteret.

Sådan forløber en domsmandssag

I byretten medvirker der som udgangspunkt to domsmænd og en juridisk dommer. Den juridiske dommer er retsformand. I omfangsrige sager eller sager af længere varighed kan retten bestemme, at retten sammensættes af to juridiske dommere og tre domsmænd. I landsretten medvirker der tre juridiske dommere og tre domsmænd. Den ene af de juridiske dommere er retsformand. Retsformanden sidder altid i midten, og det er retsformanden, der styrer retsmødet.

Inden dommere og lægdommere går ind i retslokalet, holder de et kort møde. Retsformanden orienterer om navnene på de tiltalte, anklageren, forsvareren, vidnerne og de personer, forbrydelsen er gået ud over. I landsretten orienteres også om navnene på de lægdommere, der var med til at afgøre sagen i byretten. Her har lægdommeren lejlighed til at oplyse, om der er noget, der eventuelt forhindrer ham/hende i at medvirke, eksempelvis inhabilitet.

Anklagemyndigheden har beskrevet tiltalen i et anklageskrift, der bliver udleveret til hvert medlem af retten. Som lægdommer får du først anklageskriftet i hånden, når du møder. I landsretten får du udleveret en kopi af byrettens dom, som også indeholder tiltalen. Dokumenterne kan være elektroniske og blive vist på en skærm i stedet for at blive udleveret på papir.

Som domsmand skal du underskrive en erklæring, hvor du lover opmærksomt at følge med i det, der foregår i retten, og dømme ud fra det, du finder bevist, og i øvrigt følge loven.

Retsmødet begynder med, at anklageskriftet eller den dom, der er blevet anket, bliver læst op. Herefter vil anklageren ofte blive bedt om eller selv ønske at give mere information om sagen, hvorefter man går over til at se på beviserne i sagen. Beviserne er det centrale i enhver straffesag. Først bliver den tiltalte afhørt, og derefter bliver vidnerne afhørt. Dokumenter, som har betydning for sagen, bliver gennemgået og vist for både domsmænd og juridiske dommere. Hvis du gerne vil have flere oplysninger, kan du stille spørgsmål, evt. via retsformanden, men først skal du bede om ordet. Når retten har hørt og set alle beviser, gør først anklageren og derefter forsvareren rede for, hvordan de ser på sagen. Det kaldes proceduren. Inden dommerne trækker sig tilbage for at afgøre sagen, får den tiltalte mulighed for at komme med en afsluttende udtalelse.

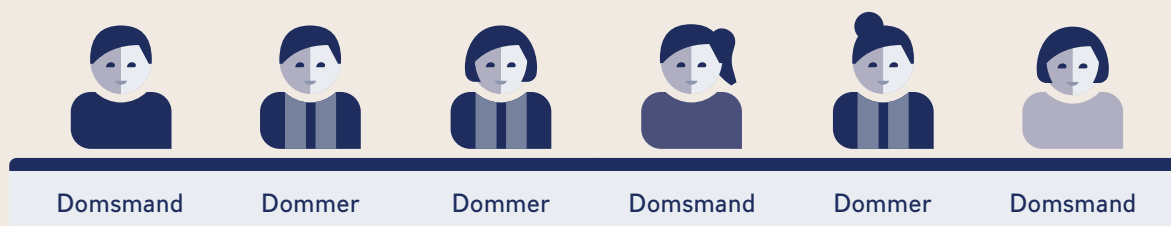
Når du er domsmand, deltager du i sagens vurdering og afgørelse på lige fod med de juridiske dommere. Domsmand deltager dog ikke i afgørelsen af spørgsmål, der har med forløbet af rets-sagen eller bevisførelsen at gøre.

Som domsmand skal du tage stilling til, om den anklagede er skyldig i det, han eller hun er tiltalt for. Du kan også komme til at tage stilling til, om en handling er begået med forsæt – med vilje – eller om der er tale om strafbar uagtsomhed – uforsigtighed. Du er også med til at afgøre, hvilken straf den tiltalte skal have, om straffen skal være betinget eller ubetinget, og om tiltalte skal udvises eller have opholdsforbud m.v. Derimod er det alene de juridiske dommere, der afgør, om tiltalte skal betale erstatning, og om tiltalte skal varetægtsfængsles efter dommen.

Sådan ser en domsmandsret ud

I byretten

I landsretten

Der skal være stemmeflertal for enhver afgørelse. Hvis stemmerne står lige, gælder det resultat, som er bedst for den tiltalte.

Anklagemyndighedens opgave er at bevise, at tiltalte er skyldig. Hvis der er rimelig begrundet tvivl om, at tiltalte er skyldig, skal han eller hun frifindes. Når du skal bedømme sagen, må du kun lægge vægt på det, der bliver sagt og vist i retten. Der er ikke noget, du skal læse på, inden du møder i retten.

Sådan afgøres domsmandssager

Domsmændene og de juridiske dommere gennemgår i fællesskab sagen, når bevisførelsen og proceduren er overstået. De diskuterer, hvad de har set og hørt inde i retssalen, og holder eventuelt afstemninger, inden dommen kan afsiges. Det kaldes votering. Tilhørerne må ikke overvære voteringen. Både domsmænd og juridiske dommere har tavshedspligt om, hvad der bliver talt om under voteringen. Du må altså ikke fortælle andre, hvad der er blevet sagt, og hvordan I hver især har stemt. Det er strafbart at videregive eller bruge oplysninger fra voteringen. Du må heller ikke tage sagens dokumenter eller kopier af dokumenterne med, når du forlader retten.

Under voteringen tages der først stilling til, om den tiltalte er skyldig eller uskyldig. Hvis I når frem til, at den tiltalte er skyldig, beslutter I, hvilken straf den tiltalte skal have. I beslutter også, om straffen skal være betinget eller ubetinget, og om der skal idømmes andre sanktioner, fx udvisning. Det er retsformanden, der leder både diskussionerne og en eventuel afstemning.

I de fleste sager er der i praksis ikke nogen skarp sondring mellem gennemgangen og diskussionen af sagen og afstemningen. Først gennemgår retsformanden kort sagen og de beviser, der er blevet fremlagt. Derefter taler man uformelt om sagen. Her har hver enkelt mulighed for at komme med sine synspunkter. Det er vigtigt, at du ikke holder dig tilbage, men klart giver udtryk for din mening, når det gælder beviserne og de spørgsmål, der kan være tvivl om. Alle indlæg i samtalen kan give anledning til kommentarer fra de øvrige. Sådan en uformel samtale giver ofte et klart billede af, hvordan hver enkelt dommer ser på sagen. Derfor vil en egentlig afstemning være overflødig, og retsformanden kan nøjes med at konstatere, at der er enighed om resultatet. Hvis dommerne ikke er enige, går man over til en formel afstemning.

Der skal være stemmeflertal for enhver afgørelse. Hvis stemmerne står lige, som det kan være tilfældet i landsretten, gælder det resultat, som er bedst for den tiltalte – både hvad angår skyldsspørgsmålet og strafudmålingen. Retsformanden stemmer sidst, og yngste domsmand stemmer først. Afstemningen er mundtlig, og resultatet bliver skrevet ned og underskrevet af både de juridiske dommere og domsmændene.

Selve dommen bliver formuleret af den/de juridiske dommer/e. Domsmandenes navne bliver aldrig nævnt i dommen. Hvis der ikke har været enighed om afgørelsen, har mindretallet ret til at få det noteret i dommen. Det sker ved en bemærkning om, hvordan den eller de pågældende har stemt. Det kaldes dissens. Navnene på den eller dem, der har været uenige i afgørelsen, nævnes ikke.

Når dommen skal afsiges, bliver konklusionen læst op i retten. Alle i lokalet skal stå op imens. Hvis der er afgivet dissens til dommen, gør retsformanden opmærksom på det efter domsafsigelsen. En dissens kan nemlig have betydning, når den tiltalte eller anklagemyndigheden skal overveje, om de vil anke dommen.

I enkelte tilfælde bliver dommen ikke afsagt med det samme. I så fald behøver lægdommeren ikke nødvendigvis komme til domsafsigelsen.

NÆVNINGESAGER

Der er nævningsager ved både by- og landsret. Hver nævning skal stående udtale: "Det lover jeg på ære og samvittighed".

Hvilke sager er nævningsager?

Nævningsager er sager, hvor anklageren kræver fængselsstraf på seks år eller mere, eller sager, hvor den tiltalte kan blive dømt til forvaring. I praksis er det oftest alvorlige straffesager, hvor der er rejst tiltale for fx drab, særligt grove tilfælde af brandstiftelse, voldtægt eller røveri. Nævningesagerne begynder ved byretten og kan ankes til landsretten. Den tiltalte kan vælge, at sagen skal føres som en domsmandssag og ikke som en nævningsag.

Sådan forløber en nævningsag

I byretten består et nævningeting af tre juridiske dommere og seks nævninge og i landsretten af tre juridiske dommere og ni nævninge. En af de juridiske dommere er retsformand og har til opgave at lede retssagen. Nævninge og dommere sidder adskilt fra hinanden i retslokalet, indtil voteringen finder sted. Nævningene sidder i den rækkefølge, de er blevet udtaget. Når nævningene kommer ind i retslokalet, får de udleveret anklageskriftet og sagens andre dokumenter. Dokumenterne kan være elektroniske og blive vist på en skærm i stedet for at blive udleveret på papir. Disse dokumenter må ikke tages med uden for retslokalet før voteringen. Som nævning må du heller ikke udlevere dokumenter til andre eller tage dokumenterne med hjem. Nævningene må ikke tale med andre om sagen uden for retslokalet, før dommen er afsagt. I retslokalet må du kun have samtale eller forbindelse med dommerne.

Som nævning skal du under retsmødet love, at du vil følge sagen opmærksomt, og dømme, som du finder det rigtigt efter loven og på grundlag af de beviser, der bliver lagt frem i sagen. Hver nævning svarer hver for sig stående: "Det lover jeg på ære og samvittighed".

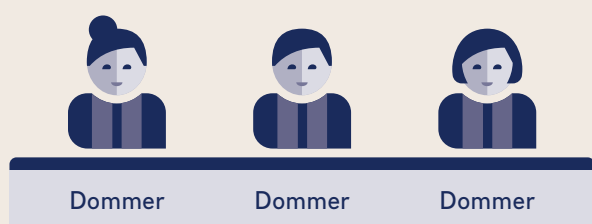
Under retsmødet i byretten bliver anklageskriftet læst op. I landsretten bliver byrettens dom læst op.

Anklageren skal kort redegøre for tiltalen, og derefter begynder bevisførelsen. Den tiltalte afhøres, og herefter afhøres eventuelle vidner. Dokumenter, der har betydning for sagen, bliver gennemgået og lagt frem. Ligesom i domsmandssager har du mulighed for at stille spørgsmål til dem, der afhøres, efter du har fået ordet af retsformanden.

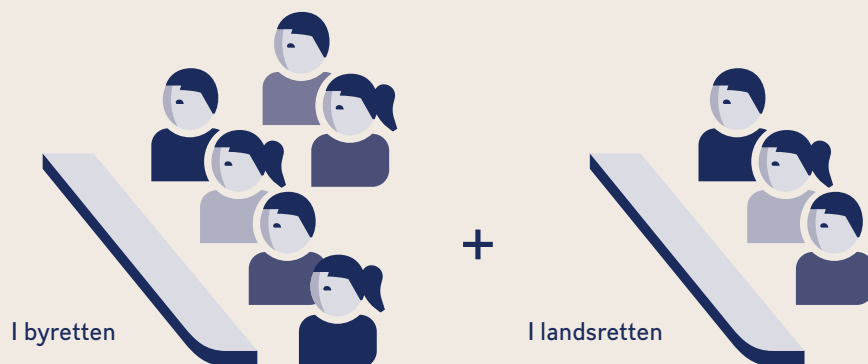
Nævningene deltager ikke i afgørelse af spørgsmål, der har med forløbet af retssagen eller bevisførelsen at gøre.

Sådan ser en nævningsesag ud

Nævninge

Først afgøres skyldsspørgsmålet. Hvis den tiltalte findes skyldig, afgøres straffen og eventuelt andre sanktioner derefter.

Sådan afgøres nævningsager

Når beviserne er lagt frem, gør først anklageren og derefter den tiltaltes forsvarer rede for, hvordan de ser på skyldsspørgsmålet. Til slut får den tiltalte mulighed for at få ordet.

I nævningsager bliver spørgsmålet om skyldig eller ikke skyldig afgjort af nævningene og dommerne i fællesskab. Det sker under ledelse af retsformanden i et lokale uden for retssalen. Hver dommer og hver nævning har en stemme. Nævningene afgiver deres stemme først. Retsformanden beder hver enkelt nævning om hans eller hendes stemme i den rækkefølge, nævningene er blevet udtaget. Derefter stemmer dommerne. Retsformanden stemmer til sidst.

Afgørelsen om skyldsspørgsmålet kaldes skyldkendelsen. Kendelsen skal angive, hvor mange af henholdsvis dommere og nævninge der har stemt for henholdsvis frifindelse og domfældelse. For at en tiltalt kan blive dømt i byretten, skal mindst fire nævninge og to juridiske dommere stemme for. I landsretten skal mindst seks nævninge og to juridiske dommere stemme for. Det er således ikke nok med et almindeligt flertal.

Kendelsen skal indeholde grunden til, at man er nået til resultatet, og hvis der ikke er enighed, skal også mindretallets synspunkter anføres. Hvis nævninge og dommere kommer frem til, at tiltalte ikke er skyldig, bliver den tiltalte straks frikendt af retten.

Hvis den tiltalte bliver fundet skyldig, fortsætter retssagen inde i retssalen ved, at anklageren og forsvareren udtaler sig om, hvilken straf eller anden sanktion tiltalte skal idømmes. De kan også inddrage andre forhold, der ikke tidligere har været grund til at inddrage i retssagen. Begge parter har mulighed for at føre beviser i den forbindelse, men de må ikke rejse tvivl om, at den tiltalte er skyldig eller ej. Derefter får den tiltalte ordet.

Nu samles nævninge og dommere igen i et lokale uden for retssalen. Her skal de afgøre, hvilken straf og eventuelt andre sanktioner den tiltalte skal idømmes. Det afgøres af nævningene og dommerne i forening. Det er retsformanden, der leder mødet. Når der skal stemmes om straf og sanktioner, har de juridiske dommere tilsammen lige så mange stemmer som nævningene.

Afstemningen i byretten foregår på den måde, at to nævninge og en dommer skiftevis stemmer. Nævningene stemmer først. I landsretten stemmer tre nævninge og en dommer på skift. Når det gælder strafudmålingen, og der er lige stemmetal, gælder det resultat, som er det bedste for den tiltalte.

Byrettens dom kan ankes til landsretten, og hvis anken også omfatter spørgsmålet om den tiltaltes skyld eller uskyld, medvirker der nævninge i landsrettens behandling af sagen. Hvis anken alene gælder straffens længde eller fejl under selve retssagen, behandles ankesagen med tre domsmænd.

VIL DU VÆRE LÆGDOMMER?

Kontakt din kommune, hvis du vil være lægdommer.

Hver fjerde år sammensætter landets kommuner hver deres liste med et antal borgere, som de mener udgør et repræsentativt udsnit af befolkningen, og som skønnes egnede til at være lægdommere. Fra listen bliver de kommende lægdommere fundet ved lodtrækning i Østre Landsret og Vestre Landsret.

Du skal derfor kontakte din kommune, hvis du vil være lægdommer.

Betingelser for at blive lægdommer

For at blive lægdommer skal du være egnet. Du skal desuden være "uberygtet" og have valgt til Folketinget. Det betyder, at du skal være fyldt 18 år, og at du ikke må være straffet for alvorlige lovovertrædelser. Landsretterne undersøger, om dem, der udpeges som lægdommere, er registreret i Kriminalregistret, ligesom landsretterne vil få besked, hvis du i løbet af perioden på de fire år, du er lægdommer, bliver sigtet for en forbrydelse.

Hvis du fylder 80 år inden udløbet af det tidsrum, for hvilken grundlisten gælder, kan du ikke blive lægdommer. Det samme gælder, hvis du af psykiske eller fysiske årsager – eller utilstrækkeligt kendskab til det danske sprog – er ude af stand til at følge med i, hvad der bliver sagt i retten.

For at sikre, at Danmarks Domstole er uafhængige, kan følgende ikke blive lægdommere: ministre, ansatte i ministeriers departementer, ansatte i chefstillinger i myndigheder, der hører under departementerne, ansatte ved domstolene og i politiet, anklagemyndigheden, kriminalforsorgen og andre myndigheder på Justitsministeriets område, advokater og advokatfuldmægtige samt præster i folkekirken og andre trossamfund. Personer med en juridisk uddannelse (cand.jur. og cand.merc. jur.) kan kun undtagelsesvis anses for egnede til at være lægdommere. Dette vil efter omstændighederne fx kunne være tilfældet, hvor en person, der har en juridisk kandidatuddannelse, gennem en længere periode ikke har været beskæftiget med juridiske opgaver.

I forbindelse med udvælgelsen af lægdommere, og så længe du er lægdommer, bliver der behandlet personoplysninger om dig. Det vil typisk være oplysninger om navn, personnummer, alder, adresse, køn, stillingsbetegnelse og valgt til Folketinget. Der kan endvidere være behov for at behandle oplysninger om strafbare og helbreds-mæssige forhold samt etnisk oprindelse. Behandling af alle typer af personoplysninger skal overholde databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

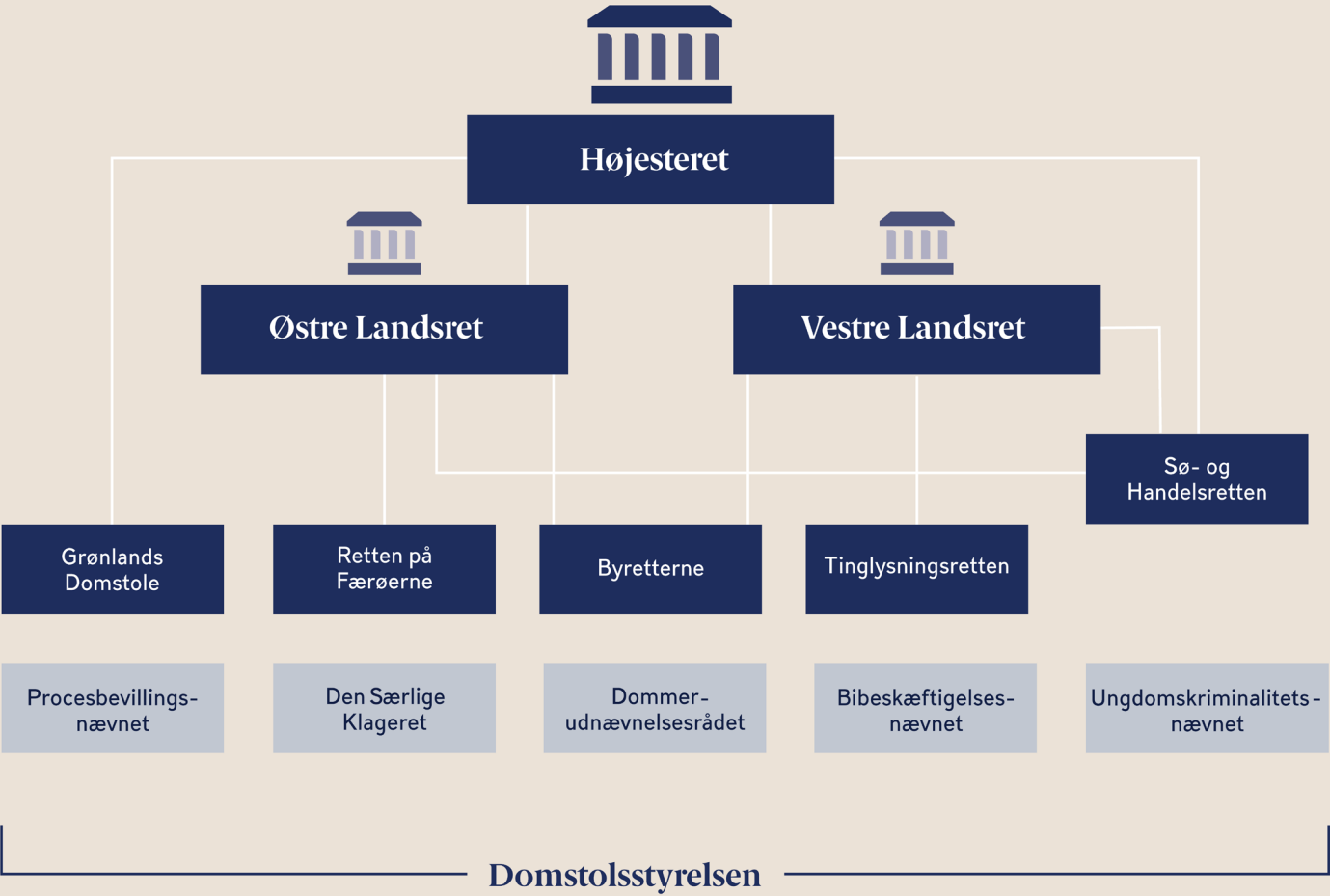

By- og landsretter

- Vestre Landsret
- Østre Landsret
- Byret
- Afdelingskontor
- Landsretternes biringsteder
- Landsret

Danmarks Domstole

Danmarks Domstole
Domstolsstyrelsen
Telefon 70 10 33 22
www.domstol.dk
2023